

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 54

Vydána dne 14. prosince 1963

Cena 90 hal.

OBSAH:

95. Z á k o n o státním notářství a o řízení před státním notářstvím (notářský řád)
96. V y h l á š k a ministerstva spravedlnosti, kterou se provádějí některá organizační opatření v oboru státních notářství

95

Z Á K O N

ze dne 4. prosince 1963

o státním notářství a o řízení před státním notářstvím (notářský řád)

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:.

ČÁST PRVNÍ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ O ÚKOLECH A ČINNOSTI STÁTNÍHO NOTÁŘSTVÍ

§ 1

Státní notářství pomáhá ve svém oboru činnosti občanům a organizacím při ochraně jejich práv a při uspořádání jejich vzájemných vztahů. Přitom dbá, aby občané vykonávali svá práva v souladu se zájmy společnosti a aby své povinnosti ke spoluobčanům a ke společnosti plnili dobrovolně. Ve své činnosti, zejména svým rozhodováním, pečuje státní notářství důsledně o dodržování socialistické zákonnosti, především při ochraně socialistického společenského vlastnictví — osobního vlastnictví občanů.

§ 2

(¹) Státní notářství rozhoduje v řízení o dědictví, o umořování listin, o registraci právních úko-

nů, o úschovách, a podle zvláštních předpisů o notářských poplatcích. Dále provádí soudem nařízený výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí.

(²) V ostatní své činnosti státní notářství zejména sepisuje notářské zápisy o právních úkonech a jiné písemnosti, osvědčuje právně významné skutečnosti, přijímá do úschovy listiny a peníze, má v úschově pozemkové a železniční knihy a spolupůsobí při evidenci nemovitostí.

§ 3

(¹) Při plnění svých úkolů postupuje státní notářství v úzké součinnosti s národními výbory, soudy a jinými státními orgány, jakož i se společenskými organizacemi.

(²) Národní výbory, soudy, prokuratury, jiné státní orgány a organizace poskytují státním notářstvím účinnou pomoc při plnění jejich úkolů.

(³) Státní notářství si poskytují navzájem pomoc při plnění svých úkolů.

§ 4

(1) Při rozhodování i při ostatní své činnosti vychází státní notářství ze skutečného stavu věci, dbá o určitost právních vztahů a o předcházení sporům. Jednání vede tak, aby probíhalo rychle a hospodárně.

(2) Ve věcech souvisejících s jeho činností poskytuje státní notářství občanům a organizacím právní poučení a dbá o to, aby nikdo neutrpěl újmu pro nedostatek právních znalostí.

(3) Zjistí-li státní notářství v činnosti některé organizace nedostatky, jež vedly nebo by mohly vést k ohrožení nebo porušení práv, upozorní na to organizaci, u které takový nedostatek zjistilo.

ČÁST DRUHÁ

ORGANIZACE STÁTNÍHO NOTÁŘSTVÍ

§ 5

(1) Sídla a obvody státních notářství se shodují se sídly a obvody okresních národních výborů; v hlavním městě Praze se shodují obvody státních notářství s obvody obvodních národních výborů.

(2) Ministerstvo spravedlnosti může stanovit, že věci určitého druhu z obvodu několika státních notářství bude vyřizovat jedno z nich.

(3) Úkoly státních notářství vykonávají vedoucí státní notáři, státní notáři a další pracovníci podle tohoto zákona tím pověřeni.

§ 6

(1) V čele státního notářství je vedoucí státní notář, jemuž přísluší bezprostřední dohled na státní notáře, notářské čekatele a ostatní pracovníky státního notářství. Organizuje a řídí práci státního notářství a odpovídá za řádné plnění jeho úkolů.

(2) Činnost státních notářství v kraji řídí, sjednává a kontroluje předseda krajského soudu.

(3) Vrchní dohled na činnost státních notářství vykonává ministr spravedlnosti.

§ 7

(1) Vedoucím státním notářem nebo státním notářem může být ustanoven občan Československé socialistické republiky, který

- a) je oddán socialistickému zřízení a je občansky bezúhonný,
- b) má ukončené vysokoškolské právnické vzdělání,

c) vykonal právní praxi v délce nejméně dvou let, z toho nejméně jeden rok u státního notářství.

(2) Za notářského čekatele může být přijat občan Československé socialistické republiky, který

- a) je oddán socialistickému zřízení a je občansky bezúhonný,
- b) má vysokoškolské právnické vzdělání.

§ 8

(1) Vedoucí státní notáře a státní notáře ustanovuje a odvolává z funkce ministr spravedlnosti na návrh předsedy krajského soudu; jsou-li pro to zvláštního zřetele hodné důvody, může ministr spravedlnosti prominout předepsané vysokoškolské právnické vzdělání nebo předepsanou právní praxi.

(2) Notářské čekatele přijímá a propouští ministr spravedlnosti na návrh předsedy krajského soudu; jsou-li pro to zvláštního zřetele hodné důvody, může ministr spravedlnosti prominout nedostatek právnického vzdělání.

(3) Promíne-li se právnické vzdělání, je nutno stanovit lhůtu, ve které je pracovník povinen vysokoškolské právnické vzdělání si doplnit.

§ 9

Vedoucí státní notář, státní notář a notářský čekatel vykoná při ustanovení do rukou předsedy krajského soudu tento slib:

„Slibuji, že budu věren Československé socialistické republice. že se budu řídit Ústavou a ostatními právními předpisy a vykládat je v souladu se socialistickým právním vědomím. že budu přísně zachovávat mlčenlivost v úředních věcech, plnit své povinnosti svědomitě a nestranně a svou funkci vykonávat podle svého nejlepšího vědomí.“

ČÁST TŘETÍ

OBEČNÁ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ

Příslušnost

§ 10

(1) Vznikne-li pochybnost o příslušnosti, rozhodne krajský soud, v jehož obvodu jsou státní notářství, které z nich je příslušné; jde-li o státní notářství v obvodech různých krajských soudů, rozhodne Nejvyšší soud. Stejně se postupuje, je-li vhodné, aby ve věci jednalo jiné než dosud příslušné státní notářství. Proti rozhodnutí o určení příslušnosti státního notářství nelze se odvolat.

(2) Je-li příslušných několik státních notářství, může být návrh na zahájení řízení podán u kteréhokoli z nich.

(3) Chybí-li u věci, která patří do pravomoci státního notářství, podmínky příslušnosti nebo nelze-li je zjistit, určí Nejvyšší soud státní notářství, které provede řízení.

§ 11

(1) Podle povahy věci může státní notářství, jestliže to je účelné, jednat v místě, k němuž se projednáváná věc vztahuje; v případě nutnosti může státní notářství jednat v bytě účastníka nebo na jiném vhodném místě.

(2) Má-li být jednáno mimo obvod státního notářství, provede úkon zpravidla dožádané státní notářství.

(3) Jestliže to z hospodárni řízení a zejména usnadní pracujícím obstarání jejich věcí, může státní notářství v dohodě s místními národními výbory obcí, jichž se takové opatření týká, a se schválením předsedy krajského soudu určit, že bude konat v některých místech svého obvodu pravidelné úřední dny.

Vyloučení pracovníků

§ 12

(1) Pracovník státního notářství je vyloučen z projednávání a rozhodování věci, lze-li vzhledem k okolnostem případu důvodně pochybovat o jeho nezájatosti.

(2) Jestliže pracovník státního notářství neuznává, že je vyloučen, rozhodne o tom s konečnou platností vedoucí státní notář; jde-li o vedoucího státního notáře, rozhodne předseda krajského soudu.

(3) Nemůže-li státní notářství jednat proto, že jeho pracovníci jsou vyloučeni, přikáže se věc jinému než dosud příslušnému státnímu notářství. O tom rozhodne krajský soud, v jehož obvodu jsou obě státní notářství; jinak rozhodne Nejvyšší soud.

Účast veřejnosti

§ 13

Řízení se provádí neveřejně; může však být provedeno zcela nebo zčásti veřejně, jestliže to vyžaduje zájem společnosti a není ohroženo státní, hospodářské nebo služební tajemství. Při veřejném jednání může státní notářství stanovit, že k němu nemají přístup nezletilí a ti, u nichž je obava, že by mohli rušit důstojný průběh jednání.

Zastupování účastníků

§ 14

(1) Státní notářství ustanoví nezastoupenému účastníku pro řízení před státním notářstvím opatrovníka, jestliže

- a) účastník není dosud znám, je neznámého pobytu nebo písemnost mu nemůže být doručena na známou adresu v cizině,
- b) účastník nemůže před státním notářstvím samostatně jednat nebo není schopen srozumitelně se vyjadřovat,
- c) je to třeba z jiného vážného důvodu k ochraně zájmů účastníka nebo zájmů společnosti.

(2) Rozhodnutí o ustanovení opatrovníka doručí státní notářství opatrovníkovi a podle potřeby uveřejní vyhláškou.

(3) Nemůže-li být podle zákona účastník, který potřebuje zákonného zástupce, zastoupen tímto zástupcem, ustanoví mu státní notářství opatrovníka. Jde-li o zastupování nezletilého dítěte, ustanoví tímto opatrovníkem národní výbor.

Náklady řízení

§ 15

(1) Každý účastník platí sám náklady řízení, které mu vznikly, a náklady svého zástupce, jakož i náklady opatrovníka, který mu byl zřízen. Společné náklady platí účastníci podle poměru účastnění na věci, a nelze-li poměr zjistit, rovným dílem.

(2) Náklady důkazu platí účastník, který důkaz navrhl nebo v jehož zájmu byl důkaz proveden.

§ 16

(1) Státní notářství může uložit účastníku, není-li osvobozen od notářského poplatku, aby složil zálohu na náklady řízení.

(2) O povinnosti k placení nákladů řízení rozhoduje státní notářství.

Rozhodnutí

§ 17

(1) Státní notářství vydává rozhodnutí o věci samé anebo, jestliže to je nutné nebo účelné, o její části. O jiných otázkách vydává státní notářství rozhodnutí, jestliže to je třeba s ohledem na průběh nebo výsledky řízení.

(2) Rozhodnutí obsahuje výrok, odůvodnění a poučení o odvolání a o vykonatelnosti.

(3) Rozhodnutí, kterým se zcela vyhovuje návrhu, jemuž nikdo neodporoval, nemusí obsahovat odůvodnění. Rozhodnutí vydané pouhým záznamem ve spise (§ 19 odst. 2) nemusí obsahovat odůvodnění ani poučení o odvolání a o vykonatelnosti.

§ 18

Nemůže-li státní notářství rozhodnout proto, že jeho rozhodnutí závisí na skutečnosti, jež zůstala mezi účastníky sporná i po šetření provedeném státním notářstvím k jejímu objasnění, a není-li možno dosáhnout mezi účastníky dohody, přeruší státní notářství řízení až do rozhodnutí o sporné skutečnosti v soudním, popřípadě v jiném řízení. Nepodá-li účastník, jemuž to státní notářství uložilo, ve stanovené lhůtě návrh na takové rozhodnutí, státní notářství v řízení pokračuje a rozhodne i o této skutečnosti.

§ 19

(1) Rozhodnutí vydává státní notářství písemně a doručí je účastníkům. Konalo-li se jednání, státní notářství přítomným účastníkům rozhodnutí také vyhlásí; prohlásí-li přítomný účastník, že nežadá písemné vyhotovení vyhlášeného rozhodnutí a že se vzdává práva odvolání, nemusí mu být rozhodnutí doručeno.

(2) Rozhodnutí, které zcela vyhovuje návrhu, jemuž nikdo neodporoval, může státní notářství vydat pouhým záznamem ve spise; to však neplatí, ukládá-li se takovým rozhodnutím účastníkovi povinnost nebo žádá-li účastník jeho doručení. Pouhým záznamem ve spise lze vydat také jiné rozhodnutí, proti němuž není přípustné odvolání, nežadá-li účastník jeho doručení nebo nevyžaduje-li jeho doručení povaha věci.

(3) Má-li být podle zákona rozhodnutí uveřejněno vyhláškou, vyvěsí se po dobu 15 dnů na úřední desce státního notářství. Uplynutí této doby nahrazuje doručení rozhodnutí.

§ 20

Státní notářství je vázáno svým rozhodnutím, jakmile je vyhlásilo; nedošlo-li k vyhlášení, jakmile bylo doručeno, a nedošlo-li k jeho vyhlášení ani k doručení, jakmile byl o něm ve spise učiněn záznam. Rozhodnutím, kterým se upravuje jen vedení řízení, není však státní notářství vázáno.

Opravné prostředky

§ 21

(1) Proti rozhodnutí státního notářství se může účastník odvolat. Odvolání se podává do 15 dnů od doručení rozhodnutí. Odvolání se podává u státního notářství, proti jehož rozhodnutí směřuje.

(2) Vedle případů v tomto zákoně stanovených není přípustné odvolání, jehož se účastník vzdal, a odvolání proti rozhodnutí vydanému pouhým záznamem ve spise. Dále není přípustné odvolání proti rozhodnutí, jímž

- a) se upravuje vedení řízení;
- b) bylo povoleno navrácení lhůty;
- c) bylo připuštěno vzetí návrhu zpět;
- d) bylo rozhodnuto o svědečném;
- e) bylo vráceno podání k opravě;
- f) byla registrována smlouva.

(3) Odvolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

§ 22

(1) Státní notářství může samo rozhodnout o odvolání, je-li napadeno rozhodnutí, které se týká jediné odvolatele, a může-li odvolání zcela vyhovět.

(2) Nerozhodne-li státní notářství samo podle odstavce 1 o odvolání, rozhodne o něm krajský soud.

(3) O stížnostech pro porušení zákona proti pravomocným rozhodnutím státních notářství rozhoduje Nejvyšší soud.

§ 23

(1) Vydané rozhodnutí, které nelze napadnout odvoláním, je v právní moci.

(2) Rozhodnutí je vykonatelné, jakmile uplyne lhůta k plnění v něm stanovená. Není-li v rozhodnutí stanovena povinnost k plnění, je rozhodnutí vykonatelné, jakmile nabylo právní moci; státní notářství může však stanovit, vyžadují-li to zvláštní okolnosti případu, že takové rozhodnutí je vykonatelné bez zřetele na právní moc.

§ 24

Ve věcech pravomocně skončených je přípustná obnova řízení s výjimkou rozhodnutí, jejichž zrušení nebo změny lze dosáhnout podle tohoto zákona jinak. O povolení obnovy rozhoduje státní notářství, které vydalo ve věci rozhodnutí.

§ 25

Použití občanského soudního řádu

Není-li v tomto zákoně stanovena odchylná úprava, použije se na řízení před státním notářstvím ustanovení občanského soudního řádu, jestliže to povaha věci nevylučuje.

ČÁST ČTVRTÁ**ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ****Hlava první****Řízení o dědictví****Obecná ustanovení**

§ 26

(1) K řízení o dědictví je příslušné státní notářství, v jehož obvodu měl zůstavitel naposledy bydliště, a neměl-li bydliště nebo ne lze je zjistit, státní notářství, v jehož obvodu měl naposledy pobyt.

(2) Není-li takové státní notářství, je příslušné státní notářství, v jehož obvodu je zůstavitelův majetek. Mezi několika takto příslušnými státními notářstvími přísluší věc tomu státnímu notářství, které první provedlo úkon.

(3) Předběžná šetření (§ 29) a neodkladná opatření (§ 30) může vykonat podle možnosti a podle potřeby kterékoliv státní notářství.

§ 27

(1) Státní notářství zahájí řízení i bez návrhu, jakmile se dozví, že někdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého.

(2) Místní národní výbor pověřený vedením matriky oznámí úmrtí ve svém matričním obvodu státnímu notářství příslušnému k projednání dědictví (§ 26).

§ 28

Účastníky řízení jsou ti, o nichž lze mít důvodně za to, že jsou zůstavitelovými dědici, a není-li takových osob, stát. Věřitel zůstavitelův je účastníkem řízení v případě § 38, v případě, kdy se vypořádává jeho pohledávka, a při likvidaci dědictví. V řízení podle § 32 je účastníkem řízení pouze ten, kdo se postaral o pohřeb (§ 32 odst. 2).

§ 29

(1) V předběžném šetření si státní notářství opatří údaje potřebné pro zjištění dědiců a pro zjištění zůstavitelova majetku a jeho dluhů. Toto

šetření se nemusí konat, jestliže nezletilý zůstavitel byl v době úmrtí ve společné domácnosti s rodiči nebo s jedním z nich a nezanechal jmění.

(2) Zanechal-li zůstavitel závět, zjistí státní notářství její stav a obsah; totéž učiní státní notářství, které má závět v úschově, na dožádání státního notářství, u něhož se vede řízení o dědictví.

§ 30

(1) Vyžaduje-li to zájem společnosti nebo důležitý zájem účastníků, učiní státní notářství i bez návrhu neodkladná opatření, zejména zajistí dědictví, svěří věci osobní potřeby manželovi zůstavitele nebo jinému členu domácnosti a postará se o prodej věcí, které nelze uschovat bez nebezpečí škody nebo nepoměrných nákladů. Při prodeji movitých věcí postupuje státní notářství přiměřeně podle ustanovení o prodeji movitých věcí při výkonu rozhodnutí soudem, ledaže by státní notářství rozhodlo o jiném způsobu prodeje.

(2) Zajištění dědictví se provede zejména uložením u státního notářství nebo u schovatele, zapečetěním v zůstavitelově bytě nebo na jiném vhodném místě, zákazem výplaty u dlužníka nebo soupisem na místě samém.

§ 31

V řízení o dědictví spolupůsobí národní výbory na dožádání státního notářství na zjištění úplného podkladu pro rozhodnutí, především součinnosti při předběžném šetření, při zajištění dědictví, zejména při jeho ochraně proti neoprávněným zásahům, při prodeji věcí, při zjišťování hodnoty zůstavitelova majetku a při soupisu na místě samém.

Zastavení řízení

§ 32

(1) Nezanechal-li zůstavitel majetek, státní notářství řízení zastaví.

(2) Jestliže zůstavitel zanechal nepatrný majetek, může jej státní notářství vydat tomu, kdo se postaral o pohřeb, a řízení zastavit.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 a 2 se nelze odvolat.

Projednání dědictví

§ 33

(1) Nebylo-li řízení zastaveno podle § 32, vyrozumí státní notářství ty, o nichž lze mít důvodně za to, že jsou dědici, o jejich dědickém právu a

o možnosti dědictví odmítnout ve lhůtě jednoho měsíce; tuto lhůtu může státní notářství z důležitých důvodů prodloužit. Současně je poučí o náležitostech a o účincích odmítnutí dědictví.

(2) Vyrozumění a poučení doručí státní notářství do vlastních rukou nebo je dá ústně a v protokolu uvede, že se tak stalo.

§ 34

(1) Státní notářství zjistí zůstavitelův majetek a jeho dluhy a provede soupis aktiv a pasív. Vychází přitom zejména z údajů účastníků. Tyto údaje a ostatní vyšetřené okolnosti prověří podle potřeby šetřením na místě samém, výsledkem svědků, listinami nebo jinými důkazními prostředky. Peněžní ústavy podávají státnímu notářství v dědickém řízení na jeho dotaz zprávy o vkladech, je-li jim známo, že vklad náleží zůstaviteli, nebo jsou-li v dotazu uvedeny údaje potřebné ke zjištění totožnosti vkladu.

(2) U nemovitostí přezkoumá státní notářství především na podkladě zápisů v evidenci nemovitostí (pozemkové knize) a za pomoci účastníků řízení a těch, kterým přísluší práva k nemovitosti, stav závad váznoucích na nemovitosti a v soupisu zahrne do pasív jen ty závady, které podle provedeného šetření nepozbyly dosud význam.

(3) Vyžaduje-li to zájem společnosti nebo důležitý zájem účastníků, opatří si státní notářství znalecký posudek, zejména o obecné ceně zůstavitelova majetku. Účastníci jsou povinni přispět státnímu notářství ke spolehlivému a úplnému zjištění stavu dědictví. Pokud mezi nimi zůstala sporná aktiva nebo pasíva, postupuje státní notářství podle § 18.

§ 35

Měl-li zůstavitel s pozůstalým manželem věcí v bezpodílovém spoluvlastnictví, určí státní notářství, které z těchto věcí, popřípadě jaká jejich část náleží do dědictví. Nesouhlasí-li s tímto rozhodnutím některý z dědiců nebo pozůstalý manžel, postupuje státní notářství podle § 18.

§ 36

Na návrh dědiců vyzve státní notářství vyhláškou věřitele, aby mu oznámili své pohledávky ve lhůtě, kterou státní notářství ve vyhlášce stanoví, a poučí je o tom, že dědici neodpovídají věřitelům, kteří své pohledávky neoznámili, pokud je uspo-

kojením pohledávek ostatních věřitelů vyčerpána cena dědictví, kterého dědici nabyli.

§ 37

(1) Na podkladě zjištění podle § 34 určí státní notářství obecnou cenu majetku, výši dluhů a čistou hodnotu dědictví, popřípadě výši jeho předlužení v době smrti zůstavitele.

(2) Zjistí-li státní notářství dříve, než dědické řízení je pravomocně skončeno, nové skutečnosti, které vyžadují změnu tohoto rozhodnutí, provede potřebnou opravu novým rozhodnutím.

§ 38

(1) Účastníci se mohou dohodnout o tom, že předlužené dědictví bude přenecháno věřitelům k úhradě dluhů. Tato dohoda podléhá schválení státního notářství, které dohodu schválí, jestliže neodporuje zákonu ani zájmu společnosti; po právní moci tohoto rozhodnutí zastaví řízení.

(2) Objeví-li se po zastavení řízení další majetek, postupuje se podle odstavce 1. Zůstane-li majetkový přebytek, projedná jej státní notářství jako dědictví.

§ 39

(1) Jestliže je jen jeden dědic, potvrdí mu státní notářství, že nabyl dědictví.

(2) Je-li několik dědiců a vypořádají-li se u státního notářství mezi sebou o dědictví dohodou, schválí státní notářství dohodu, jestliže neodporuje zákonu nebo zájmu společnosti. Po právní moci rozhodnutí o schválení dohody potvrdí státní notářství podle ní nabytí dědictví.

(3) Nedošlo-li k dohodě nebo nebyla-li státním notářstvím schválena, provede státní notářství vypořádání mezi dědici a rozhodne o tom, co který z dědiců nabyl; za souhlasu věřitelů, jichž se vypořádání týká, rozhodne též o tom, které dluhy a jakým způsobem jednotliví dědici uhradí. Přitom může též určit povinnost dědiců vyplatit částky potřebné k vypořádání dědictví. Státní notářství může provést vypořádání také tak, že dědictví nebo jeho část prodá; přitom postupuje u nemovitostí přiměřeně podle ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí a u movitých věcí přiměřeně podle ustanovení o prodeji movitých věcí při výkonu rozhodnutí soudem.

§ 40

Je-li předmětem dědictví zemědělský podnik nebo zemědělská anebo lesní půda, vede státní no-

tářství za součinnosti místního národního výboru dědice k takové dohodě, která by nejlépe vyhovovala potřebám zemědělské (lesní) výroby. Jestliže by k takové dohodě nedošlo, rozhodne státní notářství o vypořádání mezi dědici podle téže zásady.

§ 41

Dědici mohou věci náležející do dědictví během dědického řízení prodat nebo učinit jiná opatření, přesahující rámec obvyklého hospodaření, jen se svolením státního notářství.

§ 42

(1) Rozhodnutím podle § 38 a 39 je projednání dědictví skončeno.

(2) Po právní moci tohoto rozhodnutí zruší státní notářství opatrovnictví a provedená zajištění dědictví; zruší rovněž všechny zákazy výplaty vkladů, pojistek a jiných hodnot, které byly v řízení o projednání dědictví nařízeny nebo podle zákona provedeny. Zároveň oznámí organizacím, u nichž jsou tyto hodnoty uloženy, komu mají být vydány.

(3) Hodnoty uvedené v odstavci 2 je však možno vydat dědicům, jen jestliže byly zaplacený notářské poplatky a pohledávky socialistických organizací. Okolnost, že nejsou zaplacený pohledávky socialistických organizací, nebrání tomu, aby zajištěné hodnoty byly vydány, jestliže uplynuly tři měsíce od právní moci rozhodnutí, jímž bylo projednání dědictví skončeno, a jestliže byl poplatek z dědictví zcela zaplacen.

§ 43

(1) Je-li dědictví předloženo a nedojde-li k dohodě podle § 38, může být nařízena likvidace dědictví. Rozhodne o tom bez návrhu nebo na návrh účastníka státního notářství. Stejně postupuje státní notářství, jestliže stát navrhl likvidaci dědictví proto, že věřitel odmítl přijmout na úhradu své pohledávky věc z dědictví.

(2) V rozhodnutí o nařízení likvidace učiní státní notářství výzvu, aby mu věřitelé oznámili své pohledávky ve lhůtě, kterou státní notářství ve vyhlášce stanoví, a upozorní je, že pohledávky, které nebudou při likvidaci uspokojeny, zaniknou.

(3) Jakmile rozhodnutí o nařízení likvidace dědictví nabylo právní moci, nepostupuje se již podle ustanovení § 38 až 42.

§ 44

(1) Likvidaci dědictví provede státní notářství prodejem všech zůstavitelových věcí podle ustanov-

ení o prodeji věcí při výkonu rozhodnutí. Do likvidační podstaty náleží i věci, které by jinak nepodléhaly výkonu rozhodnutí.

(2) O věcech, které se nepodařilo takto prodat, rozhodne státní notářství, že připadají státu s účinností ke dni smrti zůstavitele. Hodnota těchto věcí se nevčítá státu na jeho případný dědický podíl ani na jeho pohledávku, je-li věřitelem zůstavitele. Jsou-li na věcech, které připadnou státu, zajištěna věcná práva, břemena nebo omezení převodu nemovitosti, zanikají ke dni smrti zůstavitele.

(3) Pravomocným skončením likvidace zaniknou proti dědicům neuspokojené pohledávky věřitelů. Vyjde-li však najevo další majetek zůstavitelův, rozdělí jej státní notářství bez zřetele k tomuto zániku.

§ 45

(1) Státní notářství provede rozvrh výtěžku prodeje mezi věřitele.

(2) Z likvidační podstaty uhradí státní notářství postupně pohledávky podle těchto skupin:

- a) náklady zůstavitelovy nemoci a přiměřeného pohřbu, náklady řízení a splatné výživné,
- b) dlužné daně a poplatky,
- c) ostatní pohledávky.

(3) Přesahuje-li úhrn pohledávek v první skupině likvidační podstatu, uhradí se tyto pohledávky poměrně. Obdobně se postupuje i v dalších skupinách, přičemž však ve skupině c) se uhradí před ostatními pohledávkami pohledávky zajištěné omezením převodu nemovitosti nebo zástavními právy a pohledávky náhrady práv a věcných břemen podle jejich pořadí.

§ 46

Zjistí-li se dodatečně, že zůstavitel žije, nebo bylo-li zrušeno jeho prohlášení za mrtvého, zruší státní notářství rozhodnutí o dědictví podle § 38 a 39.

§ 47

Objeví-li se po právní moci rozhodnutí, jímž bylo řízení o dědictví skončeno, nějaký zůstavitelův majetek nebo dluh, provede státní notářství o tomto majetku dědické řízení.

§ 48

Rozhodnutí státního notářství nebrání, mimo případ, kdy byla provedena likvidace dědictví, tomu, kdo nebyl účastníkem dědického řízení, z něhož rozhodnutí vzešlo, aby se domáhal svého práva v občanském soudním řízení.

§ 49

Vztah k cizině

(1) Jestliže projednání dědictví nenáleží do pravomoci československého státního notářství, provede státní notářství předběžné šetření a vydá účastníkům na jejich žádost úřední potvrzení o výsledku tohoto šetření.

(2) Má-li být vydán majetek do ciziny, vyrozumí o tom státní notářství československé dědice a věřitele vyhláškou; známým účastníkům se tato vyhláška doručí.

Hlava druhá

Řízení o umořování listin

§ 50

(1) K projednání návrhu, aby byla listina prohlášena za umořenou, je příslušné státní notářství, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště, a nemá-li bydliště, v jehož obvodu se zdržuje. Nezdržuje-li se navrhovatel v Československé socialistické republice, je příslušné státní notářství, v jehož obvodu je platební místo.

(2) Návrh na umoření listiny může podat, kdo má na tom právní zájem.

§ 51

(1) Umořit lze ztracenou nebo zničenou listinu, kterou je třeba předložit k uplatnění práva.

(2) V řízení u státního notářství nelze umořit peníze, loterní losy, sázenky, vkladní knížky, listy a známky denního oběhu (vstupenky, jízdenky apod.) a listiny, na jejichž podkladě lze uplatnit jen nárok na vedlejší plnění.

§ 52

Účastníky řízení jsou navrhovatel, ten, kdo je podle listiny povinen plnit, ten, kdo má listinu, a ten, kdo podal námítky.

§ 53

V návrhu na umoření listiny je třeba uvést skutečnosti, z nichž vyplývá, že z listiny nebo na jejím základě lze uplatnit nějaké právo. Je třeba předložit opis listiny nebo označit listinu, jejího výstavce, popřípadě i jiné osoby podle listiny zavázané, jakož i takové údaje, které listinu odlišují od jiných listin téhož druhu. Je-li v listině uvedena určitá částka, je třeba uvést i tento údaj.

§ 54

(1) Zjistí-li státní notářství, že listina, jejíž umoření bylo navrženo, nebyla vystavena nebo že není ztracena ani zničena, anebo umoření brání jiné překážky, zastaví řízení.

(2) Jinak státní notářství uveřejní vyhlášku obsahující výzvu, aby se ten, kdo má listinu, přihlásil do jednoho roku u státního notářství, které vydalo vyhlášku, a podle možnosti předložil listinu, nebo aby podal námítky proti návrhu.

(3) Je-li umořována směnka, zapoví státní notářství, aby bylo podle ní placeno, a uveřejní vyhlášku, ve které stanoví lhůtu dvou měsíců místo lhůty uvedené v odstavci 2.

§ 55

(1) Jde-li o listinu na doručitele, skončí vyhlásková lhůta až za rok po splatnosti pohledávky z listiny. O pojistkách na doručitele platí však ustanovení § 54 odst. 2.

(2) Lhůta (§ 54) se počítá u směnky, není-li ještě splatná, od prvního dne po její splatnosti; jestliže je již splatná, ode dne uveřejnění vyhlášky.

§ 56

(1) Od zahájení řízení až do jeho pravomocného skončení neběží proti navrhovateli promlčecí doba, lhůta pro zánik práva ani lhůta určená k výplatě peněžité částky podle listiny.

(2) Ten, komu byla vyhláška doručena nebo kdo se o ní mohl při náležité péči dozvědět, nesmí pod následky neplatnosti nakládat právy z umořované listiny, konat výplaty nebo jiná plnění podle ní, převést ji nebo provést na ní změny. Ten, kdo je podle listiny zavázán, je povinen zadržet předloženou listinu a oznámit státnímu notářství, kdo ji předložil.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 2 může státní notářství na žádost navrhovatele vydat již před vydáním vyhlášky. Rozhodnutí o tom doručí státní notářství účastníkům a uveřejní vyhláškou.

§ 57

(1) Bylo-li zahájeno umořovací řízení o směnce, je navrhovatel, který se vykáže vyhláškou, oprávněn žádat zaplacení směnky, dá-li přiměřenou jistotu, dokud není směnka prohlášena za umořenou. Nedá-li tuto jistotu, může žádat složení dlužné částky do úschovy státního notářství.

(2) Ustanovení o umoření směnky se užije přiměřeně na umoření šeku.

§ 58

Státní notářství přezkoumá přihlášku toho, kdo má listinu, a zjistí jeho námitky. Zjistí-li přitom, že listina není ztracena nebo zničena nebo že nebyly podmínky pro zahájení umořovacího řízení, zastaví řízení.

§ 59

(1) Uplynula-li lhůta a nedojde-li k zastavení řízení, prohlásí státní notářství na další návrh listinu za umořenou. Návrh je nutno podat do jednoho měsíce po uplynutí lhůty.

(2) Není-li takový návrh podán, státní notářství zastaví řízení. Na tento následek je nutno navrhovatele výslovně upozornit ve vyhlášce, která se mu doručí (§ 54 odst. 2).

§ 60

Rozhodnutí o umoření listiny nahrazuje umořenou listinu, dokud ten, kdo je podle listiny zavázán, nevydá za ni oprávněnému náhradní listinu.

Hlava třetí**Rízení o registraci smluv**

§ 61

(1) K registraci smlouvy je příslušné státní notářství, v jehož obvodu je nemovitost, které se smlouva týká. Jsou-li nemovitosti, které jsou předmětem smlouvy, v obvodu několika státních notářství, provede každé z nich řízení o registraci smlouvy, pokud jde o nemovitost, která je v jeho obvodu.

(2) Řízení o registraci, jehož účastníky jsou účastníci smlouvy, zahájí státní notářství na ohlášení kteréhokoli z nich.

(3) Ohlásí-li účastník smlouvy o omezení převodu nemovitosti, že omezení převodu zaniklo, přezkoumá státní notářství tyto údaje jako při registraci smlouvy (§ 63).

§ 62

(1) Účastníci smlouvy ohlásí smlouvu k registraci příslušnému státnímu notářství; má-li smlouvu registrovat několik státních notářství, stačí ohlášení u kteréhokoli z nich.

(2) Smlouva se ohlašuje k registraci předložením jejího prvopisu a dále dvou opisů pro každé státní notářství provádějící registraci.

§ 63

(1) Státní notářství přezkoumá, zda je smlouva, která byla ohlášena k registraci, platná, zejména

zda se svým obsahem nepřičí zákonu nebo jej neobchází anebo jinak neodporuje zájmům společnosti. Za tím účelem státní notářství také vždy vyžádá stanovisko místního národního výboru obce, kde je nemovitost. Účastníci jsou povinni prokázat státnímu notářství skutečnosti potřebné k přezkoumání platnosti smlouvy; tuto povinnost mají i tehdy, provádí-li státní notářství řízení bez jejich ohlášení. Nelze-li tyto skutečnosti, zejména oprávnění účastníka nakládat nemovitostí, prokázat jinak, je třeba předložit o nich písemné prohlášení účastníka.

(2) Státní notářství dále přezkoumá především na podkladě zápisů v evidenci nemovitostí (pozemkové knize) a za pomoci účastníků právního úkonu, jakož i těch, kteří mají k nemovitosti nějaká práva, stav závad vážnoucích na nemovitosti a naléhá na účastníky právního úkonu, aby závazky, jichž se tato omezení a závady týkají, pokud již nepozbyla významu, uspokojili, nebo aby nabyvatel nemovitosti převzal příslušné závady vážnouce na nemovitosti. K tomu účelu stanoví státní notářství účastníkům přiměřenou lhůtu.

§ 64

(1) Neshledá-li státní notářství u smlouvy nedostatky, popřípadě byly-li tyto nedostatky v přiměřené lhůtě určené státním notářstvím odstraněny, a není-li důvodu k postupu uvedeném v odstavci 2, státní notářství smlouvu registruje.

(2) Nejsou-li splněny podmínky pro registraci, rozhodne státní notářství, že registraci odmítá, a prvopis smlouvy s ostatními předloženými doklady vrátí ohlašovatel, jakmile rozhodnutí nabylo právní moci.

§ 65

(1) Rozhodnutí o registraci vyznačí státní notářství na prvopise smlouvy s doložkou, že dnem, který je v ní uveden, nastávají právní účinky registrace. Prvopis smlouvy vrátí státní notářství ohlašovatel. Zároveň zašle státní notářství ověřený opis smlouvy s vyznačením její registrace příslušnému orgánu Ústřední správy geodézie a kartografie v okrese (dále jen „orgán geodézie“).

(2) Státní notářství vede sbírku ověřených opisů registrovaných smluv.

(3) Zanikne-li omezení vážnouce na nemovitosti, vyznačí to na návrh státní notářství na prvopisu smlouvy i na jejím opisu založeném ve sbírce registrovaných smluv a sdělí to orgánu geodézie s poukazem na registrovanou smlouvu.

Hlava čtvrtá

Řízení o úschovách

§ 66

(1) K přijetí peněz a věcí do úschovy je příslušné kterékoliv státní notářství, mimo případy zajištění dědictví, kde je příslušné pouze státní notářství projednávající dědictví nebo státní notářství jím dožádané. Má-li další opatření s předmětem úschovy činit jiné státní notářství nebo soud, je nutno je vyrozumět.

(2) Peníze a jiné hodnoty náležející osobám, stran nichž se vede opatrovnictví, jakož i zálohy a jiné platby, které bezprostředně souvisí se soudním řízením, se skládají u soudu.

(3) Přijetí peněz nebo věcí do úschovy státní notářství odmítne, jestliže by odporovalo zákonu nebo zájmu společnosti.

§ 67

Řízení se zahajuje na návrh.

§ 68

Účastníkem řízení je ten, kdo peníze nebo věci do úschovy skládá, ten, pro koho jsou peníze nebo věci určeny, a dále osoba, která uplatňuje právo na předmět úschovy.

§ 69

(1) Státní notářství přijímá do úschovy peníze a movité věci, které jsou u něho skládány

- a) účastníkem za účelem splnění dluhu,
- b) v souvislosti s řízením o dědictví,
- c) v souvislosti s trestním nebo jiným soudním řízením,
- d) v dalších případech podle zvláštních předpisů.

(2) Dále přijímá státní notářství na žádost účastníka do úschovy

- a) listiny, zejména závěti, s výjimkou listin, jejichž obsah nemůže posoudit,
- b) peníze, jestliže mu byly odevzdány, aby je vydalo určitému příjemci nebo aby je složilo u soudu anebo u jiného státního orgánu, či jestliže mají být podle vůle účastníka jistotou pro určitý účel.

§ 70

Vyžádá-li si úschova náklady, uloží státní notářství složiteli, aby dal přiměřenou zálohu na náklady. Nebude-li záloha ve stanovené lhůtě zapla-

cena, odmítne státní notářství přijmout věc do úschovy; státní notářství rovněž odmítne přijetí do úschovy, nenalezne-li se vhodný způsob uschování anebo nehodí-li se věc k úschově.

§ 71

Je-li u státního notářství složena náhrada za vyvlastněný majetek, vydá státní notářství složenu částku oprávněným, lze-li jejich uplatňované nároky ze složené částky plně uspokojit nebo došlo-li mezi nimi k dohodě o rozvrhu; jinak vydá státní notářství složenou částku oprávněným podle pravomocného rozhodnutí soudu o rozvrhu. Tím nejsou dotčeny předpisy o skládání náhrad za takový majetek nabývaný socialistickými organizacemi od občanů a nesocialistických organizací.

§ 72

(1) Předmět úschovy podle § 69 odst. 1 písm. a) vydá státní notářství oprávněnému na jeho žádost. Souhlasu složitele je k vydání předmětu úschovy zapotřebí jen tehdy, jestliže ke složení došlo pro tvrzenou spornost práva nebo uvedl-li to složitel jako podmínku.

(2) Odmítne-li státní notářství pravomocně přijetí věci do úschovy, vrátí ji složiteli.

(3) Složiteli dále vydá státní notářství předmět úschovy na jeho žádost,

- a) jestliže oprávněný nebyl dosud o složení státním notářstvím vyrozuměn,
- b) vymění-li si to složitel při složení,
- c) prohlásí-li oprávněný státnímu notářství, že předmět úschovy nepřijímá.

§ 73

(1) Složiteli vydá státní notářství předmět úschovy podle § 69 odst. 1 písm. a) na jeho žádost dále i tehdy, souhlasí-li s tím oprávněný. Jiné osobě žádající o vydání předmětu úschovy státní notářství jej vydá jen za souhlasu složitele a oprávněného.

(2) Předmět úschovy lze složiteli vydat také tehdy, nevyjádří-li se oprávněný ve lhůtě stanovené státním notářstvím, ačkoli byl na důsledek nevyjádření upozorněn.

(3) Byl-li souhlas k vydání předmětu úschovy odepřen, lze jej nahradit pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného příslušného státního orgánu, kterým bylo stanoveno, že ten, kdo vydání odpořoval, je povinen souhlasit s vydáním předmětu úschovy žadateli.

§ 74

(1) Státní notářství, u něhož jsou úschovy podle § 69 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. b), vydá po uplynutí lhůt uvedených v odstavci 2 rozhodnutí, v němž uvede, že předmět úschovy připadne státu, jestliže se o něj nikdo nepřihlásí do jednoho roku ode dne vyhlášení, a že tím zaniknou práva účastníků i jiných osob k předmětu úschovy. Toto rozhodnutí uveřejní státní notářství vyhláškou.

(2) K postupu podle odstavce 1 může dojít, jen uplynula-li doba tří roků od právní moci rozhodnutí, kterým byly peníze nebo věci přijaty do úschovy, a v ostatních případech ode dne složení.

(3) Dojde-li v roční lhůtě žádost o vydání úschovy, postupuje státní notářství obdobně podle ustanovení § 72.

§ 75

(1) Případne-li předmět úschovy státu jako stará úschova, zaniknou práva účastníků i jiných osob k předmětu úschovy.

(2) V ostatních případech přijetím věci do notářské úschovy, jejím vrácením nebo vydáním nejsou dotčena práva účastníků ani jiných osob k předmětu úschovy.

§ 76

Podle ustanovení § 70 až 75 se postupuje také, není-li oprávněný v době realizace dědictví znám nebo je-li jeho pobyt neznámý, anebo je-li státnímu notářství odevzdána věc důležitá pro trestní řízení nebo věc, kterou obviněný pravděpodobně získal trestným činem, popřípadě částka za ně stržená.

§ 77

Je-li u státního notářství uložena závěť, může ji státní notářství vydat na žádost pořízovatele nebo jeho zmocněnce, který se vykáže plnou mocí pořízovatele, výslovně jej k tomu zmocňujícího.

§ 78

Zvláštní úschovy

Přijímá-li státní notářství do úschovy věci v případech stanovených zvláštními zákonnými předpisy, řídí se ustanoveními příslušného předpisu, a není-li jich, ustanoveními tohoto zákona o úschovách, a to přiměřeně podle povahy úschovy a jejího účelu. Ustanovení o starých úschovách (§ 74) však nelze u těchto úschov použít.

Hlava pátá

Výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí

§ 79

(1) Nařídí-li soud výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti, provádí prodej z podnětu soudu státní notářství, v jehož obvodu je nemovitost, po právní moci soudního rozhodnutí.

(2) Státní notářství opatří odhad nemovitosti a stanoví odhadní cenu; odhad nemusí opatřit, jestliže nemovitost byla odhadnuta v době jednoho roku přede dnem, kdy nařízení výkonu rozhodnutí nabýlo právní moci.

(3) Státní notářství vyrozumí o nařízeném prodeji všechny věřitele, v jejichž prospěch je u něho zaregistrováno omezení převodu nemovitosti, jakož i osoby, pro něž vážnou na nemovitosti jiné závady.

Prodej nemovitostí v osobním vlastnictví

§ 80

(1) Prodává-li se rodinný domek nebo jiná stavba, která může být v osobním vlastnictví, uveřejní to státní notářství vyhláškou.

(2) Ve vyhlášce se uvede nemovitost, její odhadní cena a výzva, aby se ve stanovené lhůtě přihlásili zájemci. Vyhlášku státní notářství uveřejní a požádá místní národní výbor, v jehož obvodu je nemovitost, aby ji uveřejnil způsobem v místě obvyklým.

(3) Prodává-li se spoluvlastnický podíl nemovitosti, která je v osobním spoluvlastnictví občanů, nabídne jej státní notářství především ostatním spoluvlastníkům a stanoví jim přiměřenou lhůtu k vyjádření, zda podíl koupí. Jestliže se v této lhůtě ke koupi nepřihlásí, postupuje státní notářství podle odstavců 1 a 2.

§ 81

Přihlásí-li se několik zájemců, vyžádá si státní notářství stanovisko příslušného místního národního výboru o tom, kterému zájemci by bylo vhodné nemovitost prodat.

Prodej ostatních nemovitostí

§ 82

(1) Prodávají-li se zemědělské nebo jiné nezastavěné pozemky a dále stavby, které nemohou být v osobním vlastnictví, sdělí okresní národní výbor, v jehož obvodu je nemovitost, státnímu notář-

ství na jeho dožádání, které socialistické organizaci má být nemovitost nabídnuta.

(2) Má-li o nemovitost zájem některý národní výbor, prodá státní notářství nemovitost jemu.

§ 83

(1) Neoznačí-li okresní národní výbor do třiceti dnů od dožádání státního notářství organizaci, které by měla být nemovitost nabídnuta, nabídne státní notářství nemovitost socialistickým organizacím, které by jí podle jeho názoru nejvíce potřebovaly, a oznámí krajskému národnímu výboru, že byl nařizen prodej nemovitosti.

(2) Přihlásí-li se několik zájemců, sdělí okresní národní výbor, v jehož obvodu je nemovitost, státnímu notářství na jeho dožádání, které z přihlášených organizací má nemovitost prodat.

Společná ustanovení o prodeji

§ 84

Nepřihlásí-li se do šesti měsíců ode dne, kdy byli zájemci vyzváni, aby se přihlásili, nebo kdy bylo nařízení prodeje oznámeno krajskému národnímu výboru, žádný zájemce nebo nepodaří-li se nemovitost prodat žádnému z přihlášených zájemců, oznámí to státní notářství soudu.

§ 85

Nemovitost se prodává za odhadní cenu. Zájemce o koupi s výjimkou národního výboru nebo jiného státního orgánu musí cenu složit u státního notářství před prodejem. Za vady prodané nemovitosti stát neodpovídá.

§ 86

(1) Prodej se uskutečňuje rozhodnutím státního notářství.

(2) Po právní moci rozhodnutí vydá státní notářství nabyvateli nemovitosti potvrzení o tom, že mu nemovitost byla při výkonu rozhodnutí prodána a že nabyt vlastnictví dnem právní moci rozhodnutí podle odstavce 1.

§ 87

Ze zaplacené prodejní ceny srazí státní notářství náklady prodeje a výtěžek prodeje po sražení nákladů prodeje a poplatků z něho vyměřených zašle soudu, aby jej vyplatil oprávněným podle pravomocného rozhodnutí soudu o rozvrhu výtěžku.

§ 88

Podle § 80 a 81 postupuje státní notářství také tehdy, prodává-li se společně se stavbou, která

může být v osobním vlastnictví, pozemek (stavební parcela, na níž stojí stavba, přilehlá zahrada).

ČÁST PÁTÁ

OSTATNÍ ČINNOST STÁTNÍHO NOTÁŘSTVÍ

Obecná ustanovení

§ 89

Státní notářství poskytuje občanům a socialistickým organizacím právní porady z oboru své činnosti, poučuje je o jejich právech a povinnostech a dává jim návod k úkonům, které je třeba provést u státního notářství. Zajišťuje též, aby občané byli při úkonech před státním notářstvím řádně zastoupeni (§ 14).

§ 90

(1) V této své činnosti zkoumá státní notářství, zda žádaný úkon se nepřičí zákonu nebo zájmu společnosti. Má-li důvodně za to, že tomu tak je, úkon odmítne. O vyloučení pracovníků státních notářství z této činnosti platí ustanovení § 12.

(2) Státní notářství může sepsat listinu o právním úkonu jen tehdy, má-li prokázáno, že účastníci jsou k tomuto úkonu oprávněni. Jestliže to nelze prokázat jinak, vychází státní notářství z prohlášení účastníků; takové prohlášení je třeba pojmout do listiny.

(3) Notářské zápisy a jejich stejnopisy, protesty smének a jiných listin, osvědčení, ověření a výpisy z pozemkových knih jsou veřejnými listinami.

Notářské zápisy o právních úkonech

§ 91

Státní notářství sepisuje účastníkům podle jejich prohlášení notářské zápisy o smlouvách, závětech a jiných právních úkonech. V notářském zápisu může pokračovat státní notářství, které notářský zápis sepsalo, nebo státní notářství jím dožádané.

§ 92

(1) Notářský zápis musí obsahovat:

- místo a dobu úkonu,
- označení státního notářství a jeho sídlo, jakož i jméno a příjmení státního notáře, před nímž účastníci notářský zápis podepsali,
- jméno, příjmení, zaměstnání a bydliště (pracoviště) účastníků, zástupců, svědků, důvěrníků a tlumočnicků,

- d) údaj, zda jsou účastníci způsobilí k právním úkonům,
- e) obsah úkonu,
- f) potvrzení, že zápis byl po přečtení účastníky schválen,
- g) podpisy účastníků, svědků, důvěrníků a tlumočnicků,
- h) otisk kulatého úředního razítka státního notářství a podpis státního notáře.

(2) Nezná-li státní notář účastníky, svědky úkonu, důvěrníky nebo tlumočníky osobně, musí mu být totožnost prokázána úředním průkazem nebo potvrzena dvěma svědky totožností. Nezná-li státní notář tyto svědky osobně, musí mu být jejich totožnost prokázána úředním průkazem. Opírají-li se údaje podle odstavce 1 pod písm. d) jen o prohlášení účastníků, uvede se tato okolnost v zápisu.

§ 93

(1) Sepisuje-li státní notářství notářský zápis s někým, kdo nemůže číst nebo psát, přibere dva svědky úkonu.

(2) Tito svědci musí být přítomni při projevu účastníka o tom, co má být pojato do zápisu, a při předčítání zápisu i jeho schválení tím účastníkem, v jehož zájmu byli přibráni.

(3) Státní notář může přibrat svědky úkonu i v jiných případech, pokládá-li to za účelné.

§ 94

Svědky totožnosti a svědky úkonu nemohou být nezletilí, dále ti, kdo pro svůj tělesný nebo duševní stav nejsou schopni vydat svědectví, nebo ti, kdo nemohou číst anebo psát. Dále jimi nemohou být osoby blízké účastníkům, dále ti, kdo jsou na věci zúčastnění, a pracovníci státního notářství, které zápis sepisuje.

§ 95

(1) Je-li účastník hluchý nebo němý, může-li však číst a psát, musí si zápis sám přečíst a v něm vlastní rukou připsat, že jej četl a že jej schvaluje. Nemůže-li číst nebo psát, musí být kromě svědků úkonu přibrán jeho důvěrník, který se s ním umí porozumět. Jeho prostřednictvím státní notář zjistí, zda účastník zápis schvaluje.

(2) Důvěrník musí mít náležitosti způsobilého svědka; může jím však být i osoba účastníku blízká.

§ 96

(1) Nezná-li účastník nebo některý svědek úkonu jazyk, ve kterém se zápis sepisuje, přibere se tlumočník. Tlumočník musí mít náležitosti způsobilého svědka (§ 94), může jím však být též pracovník státního notářství, které notářský zápis sepisuje.

(2) Zná-li státní notář jazyk, v němž jedná účastník nebo svědek, lze upustit od přibrání tlumočníka.

§ 97

(1) Notářské zápisy se uschovávají na státním notářství a nesmějí být nikomu vydány.

(2) Notářský zápis může být zapůjčen jen soudu nebo prokurátorovi s výjimkou notářského zápisu o závěti, který nelze zapůjčit nikomu.

(3) Výjimku z ustanovení odstavců 1 a 2 může stanovit ministerstvo spravedlnosti.

§ 98

(1) Z notářských zápisů, s výjimkou závětí, lze vydávat stejnopisy.

(2) Není-li v zápisu stanoveno jinak, mohou být jeho stejnopisy vydány účastníkům nebo jejich zástupcům, a to i opětovně. Někomu jinému mohou být vydány, jen když všichni účastníci k tomu přivolají v původním nebo zvlášť o tom sepsaném zápisu.

(3) Těm, kdo osvědčí na věci právní zájem, lze vydat ze zápisu prosté nebo ověřené opisy.

Sepisování jiných písemností

§ 99

(1) Souvisí-li to s jeho činností, může státní notářství sepsat účastníkům také písemnosti, které nemají formu notářského zápisu, zejména prohlášení s právními účinky, jakož i podání ke státním orgánům. O smlouvě může státní notářství takovou písemnost sepsat jen tehdy, je-li účastníkem smlouvy socialistická organizace nebo devizový cizozemec a nevyžaduje-li smlouva notářskou formu.

(2) Sepisuje-li státní notářství závěť, učiní tak vždy ve formě notářského zápisu. Jen ve formě notářského zápisu lze učinit písemné právní úkony, při nichž osobně jednají ti, kteří nemohou psát nebo číst.

Osvědčování právně významných skutečností

§ 100

(1) Státní notářství osvědčuje na žádost účastníka skutečnosti, které by mohly být podkladem pro

uplatňování práv nebo kterými by mohly být způsobeny právní následky, zejména také protestuje směnky a jiné listiny, které je třeba předložit k uplatnění práva. O zjištění skutečnosti sepiše notářský zápis, pro který platí přiměřeně ustanovení o notářských zápisech o právních úkonech. Z notářských zápisů lze vydávat notářská osvědčení a opisy, pro něž platí přiměřeně ustanovení § 98 odst. 2 a 3.

(2) Státní notářství ověřuje pravost podpisu na listinách a opisy (fotokopie) listin; při pouhém ověření není státní notářství odpovědné za obsah listiny ani za splnění poplatkových povinností. Ověření neprovede u listin, jejichž obsah nemůže spolehlivě posoudit nebo jejichž obsah je zřejmě v rozporu s právními předpisy nebo zájmem společnosti.

Správa pozemkových a železničních knih

§ 101

(1) Státní notářství vede správu pozemkových a železničních knih. Vydává z nich výpisy na žádost soudu, prokuratury, jiných státních orgánů a organizací, společenských organizací a advokátních poraden, a prokáží-li právní zájem, i na žádost jiných organizací. Vlastníku nemovitosti, i bývalému, a tomu, kdo má věcné právo k nemovitosti, může státní notářství vydat výpis z pozemkových knih, osvědčí-li na vydání právní zájem a nebrání-li tomu důležitý zájem společnosti.

(2) Pracovníci orgánů a organizací uvedených v odstavci 1 mohou za podmínek tam uvedených při plnění svých úkolů sami pořizovat opisy, výpisy a poznámky z pozemkových a železničních knih.

(3) Pozemkové knihy má v úschově státní notářství, v jehož obvodu jsou zapsané nemovitosti. Která státní notářství mají v úschově železniční knihy, stanoví ministerstvo spravedlnosti v dohodě s ministerstvem dopravy.

Spolupůsobení při evidenci nemovitostí

§ 102

(1) Je-li předmětem dědického řízení nemovitost, zašle státní notářství orgánu geodézie své pravomocné rozhodnutí, kterým bylo skončeno dědické řízení, a zároveň mu sdělí, která omezení váznoucí na nemovitosti mají být v evidenci nemovitostí zapsána.

(2) Provede-li státní notářství registraci smlouvy, zasle její opis orgánu geodézie a současně mu

sdělí, která omezení váznoucí na nemovitostech mají být v evidenci nemovitostí zapsána. Není-li předmětem smlouvy převod celé nemovitosti nebo je-li předmětem smlouvy pouze omezení převodu nemovitosti, sdělí státní notářství orgánu geodézie zároveň všechny údaje potřebné k tomu, aby právní vztahy k celé nemovitosti a příslušná omezení mohly být v evidenci nemovitostí zapsány.

(3) Provede-li státní notářství při nařízení výkonu rozhodnutí soudem prodej nemovitosti, zašle orgánu geodézie potvrzení o tom, komu byla nemovitost prodána a kterým dnem nabyt ten, komu nemovitost byla prodána, vlastnictví.

§ 103

Jakmile státní notářství zašle orgánu geodézie rozhodnutí podle § 102 odst. 1 až 3, uzavře příslušnou vložku pozemkové knihy a další výpisy z ní již nevzdává.

ČÁST ŠESTÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 104

(1) Bližší úpravu činnosti státního notářství, zejména z hlediska usnadnění styku s organizacemi a s občany a z hlediska zjednodušení a zhoštění práce, jakož i úpravu postupu při sepisování notářských zápisů, návrhů i jiných písemností a při osvědčování a ověřování, provede ministerstvo spravedlnosti.

(2) Ke splnění účelu uvedeného v odstavci 1 může ministerstvo spravedlnosti stanovit na přechodnou dobu sídla státních notářství odchylně od obecné úpravy.

§ 105

(1) Ministerstvo spravedlnosti stanoví, které jednodušší úkony a za jakých podmínek mohou vykonávat notářští čekatelé a jiní pracovníci státních notářství. Takto pověření pracovníci státních notářství vykonají slib podle § 9 do rukou vedoucího státního notáře.

(2) Proti rozhodnutí vydanému podle tohoto pověření notářským čekatelem nebo jiným pracovníkem státního notářství je možno se odvolat jako proti jinému rozhodnutí státního notářství; odvolání se však nejprve předloží vedoucímu státnímu notáři, který buď o něm rozhodne, má-li za to, že se mu má zcela vyhovět, nebo je předloží krajskému soudu, aby o něm rozhodl. Rozhodne-li vedoucí státní notář sám o odvolání, je možno proti takovému rozhodnutí podat odvolání podle ustanovení § 21 odst. 1.

§ 106

[¹] Pokud není dále stanoveno něco jiného, platí tento zákon i pro věci zahájené před jeho účinností. Právní účinky procesních úkonů, které nastaly před účinností tohoto zákona, zůstávají zachovány.

[²] Soud dokončí podle dosavadních předpisů řízení ve věcech, ve kterých bylo u něho již zahájeno řízení.

[³] Pro řízení o dědictví po těch, kteří zemřeli před účinností tohoto zákona, užíje se dosavadních předpisů.

§ 107

Pokud okresní soud před účinností tohoto zákona nerozhodl o opravném prostředku proti rozhodnutí státního notářství, postoupí jej příslušnému soudu k vyřízení.

§ 108

Ve věcech úschov vedených dosud u soudu pokračuje státní notářství v řízení, jakmile soud dosud příslušný úschovu přenesl na státní notářství.

§ 109

Vyměřování notářských poplatků a řízení o nich upravují zvláštní předpisy.

§ 110

Zrušují se:

1. Zákon č. 116/1951 Sb., o státním notářství;
2. Zákon č. 52/1954 Sb., kterým se rozšiřuje působnost státního notářství;
3. Nařízení ministra spravedlnosti č. 117/1951 Sb., kterým se provádí zákon č. 116/1951 Sb., o státním notářství;
4. Ustanovení § 18 odst. 2 písm. a), § 19 odst. 1 písm. c), § 20 odst. 2 písm. b) a § 21 písm. d) zákona č. 62/1961 Sb., o organizaci soudů, pokud upravují příslušnost pro rozhodování o stížnostech a o stížnostech pro porušení zákona proti rozhodnutím státních notářství, a právo předsedy krajského soudu podávat stížnost pro porušení zákona proti těmto rozhodnutím.
5. Nařízení ministra spravedlnosti č. 42/1960 Sb., o sídlech a územních obvodech státních notářství.

§ 111

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1964.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

96

VYHLÁŠKA

ministerstva spravedlnosti

ze dne 12. prosince 1963,

kterou se provádějí některá organizační opatření v oboru státních notářství

Ministerstvo spravedlnosti podle § 5 a 101 zákona č. 95/1963 Sb., o státním notářství a o řízení před státním notářstvím (notářského řádu), stanoví:

§ 1

(¹) Správu pozemkových knih (§ 101 odst. 1 not. ř.) vede

- a) státní notářství pro Prahu 1 též pro územní obvody státních notářství pro Prahu 2 až 10, státního notářství Praha-východ a státního notářství Praha-západ,
- b) státní notářství Plzeň-město též pro územní obvody státního notářství Plzeň-sever a státního notářství Plzeň-jih,
- c) státní notářství Brno-město též pro územní obvod státního notářství Brno-venkov,
- d) státní notářství Bratislava-město též pro územní obvod státního notářství Bratislava-venkov.

(²) Správu železničních knih vede

- a) státní notářství pro Prahu 1 pro územní obvody státních notářství pro Prahu 1 až 10 a státních notářství Středočeského, Jihočeského, Západočeského, Severočeského a Východočeského kraje, jakož i pro hlavní trati na území Jihomoravského a Severomoravského kraje;
- b) státní notářství Brno-město pro územní obvody státních notářství Jihomoravského a Severomoravského kraje, s výjimkou tratí uvedených pod písmenem a);

- c) státní notářství Bratislava-město pro územní obvody státních notářství Západoslovenského, Středoslovenského a Východoslovenského kraje.

(³) Správu knihovních vložek zemských desk vede

- a) státní notářství pro Prahu 1 pro územní obvody státních notářství pro Prahu 1 až 10 a státních notářství Středočeského, Jihočeského, Západočeského, Severočeského a Východočeského kraje;
- b) státní notářství Brno-město pro územní obvody státních notářství Jihomoravského a Severomoravského kraje.

§ 2

Věci úschov (§ 66 až 78 not. ř.) obstarává státní notářství pro Prahu 2 též pro územní obvody státních notářství pro Prahu 1 a 3 až 10.

§ 3

Mimo své sídlo jsou umístěna

- a) státní notářství v Semilech — dočasně v Jilemnicích;
- b) státní notářství v Trebišově — dočasně v Sedčovicích.

§ 4

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1964.

Ministr:

dr. Neuman v. r.